

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 97 o P 000037 10 Rev
Brčko, 06.12.2010. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Kaurinović Damjana kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Klaić Ilje kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M. R. zastupane po punomoćniku M. O., advokatu iz B., protiv tuženih D. N. i L. D. obje iz G. i obje zastupane po punomoćniku M. D. advokatu iz B. i M. Ž. sa prebivalištem u R. A., radi poništenja nasljedničke izjave i utvrđenja, v.ps. 32.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 097-o- Gž-08-001784 od 30.10.2009. godine na sjednici vijeća održanoj dana 06.12.2010. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija tužiteljice se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-o-P-07-000060 od 08.09.2008. godine, prvim stavom izreke, odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice kojim je tražila da se ponište nasljedničke izjave D. N. i L. D. koje su dale na ročištu održanom dana 02.07.1998. godine u ostavinskom postupku koji se vodio kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pod brojem O-198/98 i da se utvrdi da je tužiteljica suvlasnik sa dijelom 1/4 nekretnine označene kao k.č. 1810 okućnica, u dijelu stambena zgrada površine 82 m², u dijelu dvorište površine 492 m², upisane u Pl. 652 k.o. Brčko 2 te da se sa tim dijelom upiše kao suvlasnik.

Drugim stavom izreke iste presude tužiteljica je obavezana da tuženima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.150,00 KM.

Presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 097-o- Gž-08-001784 od 30.10.2009. godine, žalba tužiteljice koju je izjavila protiv prvostepene presude odbijena je i presuda Osnovnog suda Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine, broj 096-O-P-07-000060 od 08.09.2008. godine je potvrđena.

Protiv drugostepene presude tužiteljica je izjavila reviziju i istu pobija zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se revizija uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati žalbenom sudu - Apelacionom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na ponovno odlučivanje ili da se revizija uvaži i drugostepena presuda preinači tako da se usvoji tužbeni zahtjev u cijelosti.

Nakon što je na osnovu odredbe člana 39 stav 2 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 17/08) i člana 434 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 8/09) ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 313 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06) revizijsko vijeće Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučilo je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga.

Tužiteljica, prema činjeničnim navodima, u ovom sporu traži poništenje nasljedničkih izjava prvo i drugo tužene, koje su dale u ostavinskom postupku broj O-198/98 iza umrlog Mićanović Ive (njihovog oca) jer su D. N. i L. D. prećutale u tom postupku da su zakonski nasljednici umrlog i tužiteljica kao njegova supruga i M. Ž. kao sin umrlog iz bračne zajednice sa tužiteljicom. Kako u navedenom ostavinskom postupku nije proglašena za nasljednika traži i da se utvrdi da je suvlasnik nekretnine označene kao k.č. br. 1810, upisane u Pl. 652 za k.o. Brčko 2 sa dijelom od 1/4 i da se sa tim dijelom upiše kao suvlasnik.

Kako proizilazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je o tako postavljenom tužbenom zahtjevu odlučio, odnosno odlučio je o zahtjevu tužiteljice za poništenje nasljedničkih izjava prvo i drugo tužene tako što je isti odbio jer tužiteljica, kako je navedeno u prvostepenoj presudi, nije dokazala da su izjave date u zabludi, pod prinudom ili prijetnjom (a pravo na poništaj pripada samo licu koje je izjavu dalo ne i sunasljednicima, osim ako izjava predstavlja poklon kada izjavu može pobijati svako čiji je nužni nasljedni dio povrijeđen) a zahtjev za utvrđenje da je tužiteljica (kao supruga ostavioca) suvlasnik ostavinske imovine sa dijelom od 1/4 odbio je, jer prema utvrđenim činjenicama u postupku, u vrijeme smrti ostavioca M. I. između njega i tužiteljice nije postojala „bračna zajednica života“ pa je tužiteljica (bračni drug umrlog M. I.) izgubila pravo zakonskog nasljeđivanja u smislu člana 22 stav 2 tačka 3 Zakona o nasljeđivanju („Službeni list SRBiH“ broj 7/80) iako brak tužiteljice i ostavioca nije bio razveden.

Odlučujući o žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude drugostepeni sud je u pobijanoj odluci ocijenio da je prvostepeni sud pravilno

utvrdio činjenicu da je zajednica života tužiteljice i M. I. trajno prestala prije njegove smrti, jer je tužiteljica napustila supruga i odvela njihovog mladb. sina u A. i nikada sa suprugom nije kontaktirala kao i da je pravilno zaključio da kod takvog utvrđenja, bez obzira što brak nije bio razveden, tužiteljica prema odredbi člana 22 stav 2 tačka 3 Zakona o nasljeđivanju, nema pravo da naslijedi zaostavštinu umrlog.

Tužiteljica u reviziji tvrdi da je drugostepeni sud povrijedio odredbe postupka jer je nepravilno primijenio odredbu člana 2 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine što je bilo od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke. Nalazi da, kada je tužbeni zahtjev tužiteljice glasio na poništaj nasljedničke izjave i utvrđenje da je tužiteljica suvlasnik sa dijelom od 1/4 nekretnina iz Pl. broj 652 k.o. Brčko 2, a nije postojao ni tužbeni ni protutužbeni zahtjev za gubitak prava na naslijeđe tužiteljice - bračnog druga, onda je sud po navedenom članu Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine bio dužan odlučiti samo o tužbi tužiteljice i da o navodnom prestanku bračne zajednice uopšte nije mogao odlučivati. Dakle, revident ukazuje na revizioni razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 284 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja je učinjena pred Apelacionim sudom.

Prema obrazloženju pobijane presude na navedenu povredu („odlučivanja mimo i preko tužbenog zahtjeva“) tužiteljica je ukazala u žalbi koju je izjavila protiv prvostepene presude, pa je drugostepeni sud potvrđujući prvostepenu presudu ocijenio i ovaj žalbeni prigovor neosnovanim navodeći da prvostepeni sud nije raspravljao „o nepostojećoj“ tužbi, niti je raspravljao „izvan tužbenog zahtjeva“ postavljenog u tužbi, niti je utvrđivao „nedostojnost“ tužiteljice za nasljeđivanje, kako je to tužiteljica navela u žalbi.

Obzirom da revident ukazuje u reviziji da je drugostepeni sud potvrđujući prvostepenu presudu takođe odlučio mimo tužbenog zahtjeva tužiteljice revizijsko vijeće je postojanje konkretne povrede odredaba postupka cijenilo i našlo da ista ne stoji. Naime, tužiteljica koja je isključivo ovlaštena da odredi predmet, sadržinu i obim parnice, tužbeni zahtjev u ovom sporu odredila je i kao zahtjev za utvrđenje da je ista suvlasnik sa dijelom od 1/4 nekretnina označenih kao k.č. 1810 upisanih u Pl. broj 652 k.o. Brčko 2, na šta ima pravo prema odredbi člana 242 Zakona o nasljeđivanju kada u ostavinskom postupku iza umrlog M. I. (supruga) nije učestvovala. Kada su tužene D. N. i L. D. konkretni zahtjev osporile prigovorom da je bračna zajednica tužiteljice i M. I. (supruga tužiteljice i njihovog oca) prekinuta davno prije smrti ostavioca odlaskom tužiteljice kada je prekinut i svaki kontakt supružnika, onda je sud bio dužan utvrditi relevantne činjenice sa aspekta osnovanosti konkretnog zahtjeva tužiteljice i to kako provođenjem dokaza koje je predložila tužiteljica, tako i dokaza koje su predložile prvo i drugo tužena u odnosu na činjenicu postojanja zajednice života ostavioca i

tužiteljice (kao bračnog druga) u vrijeme smrti ostavioca, pa nije povrijeđena odredba člana 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno nije ni drugostepeni sud potvrđujući prvostepenu presudu odlučio van granica zahtjeva koji je tužiteljica stavila u postupku time što je po prigovoru prvo i drugo tužene utvrđivana činjenica postojanja zajednice života tužiteljice i ostavioca u vrijeme smrti M. I.. Dakle, revident neosnovano ukazuje da je bilo nužno podnijeti protivtužbeni zahtjev, odnosno da je bilo potrebno u posebnoj parnici tražiti utvrđenje „gubitka prava tužiteljice na naslijeđe bračnog druga“ i da kada prvo i drugo tužena nisu to učinile da sud (i drugostepeni) nije mogao, postupajući u granicama propisanim članom 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osnovanost zahtjeva tužiteljice u ovom sporu cijeliti samo povodom konkretnog prigovora tuženih.

Obrazlažući revizioni razlog pogrešne primjene materijalnog prava tužiteljica tvrdi da je drugostepeni sud pogrešno primijenio odredbu člana 10. Zakona o nasljeđivanju kada je odbijen zahtjev tužiteljice za utvrđenje da je suvlasnik sa $\frac{1}{4}$ na ostavinskoj imovini umrlog M. I..

Odredba člana 10. Zakona o nasljeđivanju propisuje ko zaostavštinu umrlog prije svih naslijeđuje i određuje da su to njegova djeca i bračni drug, kao nasljednici prvog nasljednog reda, koji naslijeđuju na jednake dijelove. Međutim, kod iznesenog da su prvo i drugo tužena osnovano osporile pravo tužiteljice kao bračnog druga da naslijedi ostavioca nije pogrešno primijenjeno materijalno pravo kada je tužiteljica odbijena sa zahtjevom za utvrđenje, jer je primjena odredbe člana 10 Zakona o nasljeđivanju uslovljena nepostojanjem pretpostavki za gubitak prava zakonskog nasljeđivanja bračnog druga iz odredbe člana 22 istog Zakona.

Kako nisu osnovani revizioni razlozi tužiteljice valjalo je reviziju odbiti na osnovu odredbe člana 320. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović